

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಪನ್ಯುಷೇನ್ ಕೊಡದೆ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಣಗಾಲ್ದ ಪೂಜೆ ಪುನಃಕಾರ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮರಾಢಿಪತಿಗಳು ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹಣದ ಅನುಕೂಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಸೆಗಿಯಾಗಿ, ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಪಾಪ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಳಿದಿರುವುದು ಒಂದು ಧರ್ಮದಿಂದ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಮಾಡಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಎಂದರೆ :- ಒಂದನೆಯದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಮೈಲಿ ಫಾಸಿಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ವಾಸಗಾರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಲಂನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು.

6-00 P.M.

ಎರಡನೆಯದು ಹನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರ ಮಿತಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಮಿತಿಯನ್ನು ೨೫ ಸಾವಿರದವರೆಗಾದರೂ ಏರಿಸಬೇಕು. ಮೂರನೆಯದು ಚಿಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಗಳ ಸಿಂಪತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಠಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೇಗೆ ಇತ್ತೊ ಹಾಗೆ ಉಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲರ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಪಡೆದು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಂದು ಯೂನಿಟಿ ಎಂದು ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಯಾರೂ ಅವರ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಎರಡು ಯೂನಿಟಿಬ್ಬದರೂ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಾನು ಈ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಲಹೆಗಳ ಕಡೆಗೂ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅವೆಂಡ್‌ಮೆಂಟುಗಳನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವು ಬಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

## HALF AN HOUR DISCUSSION ARISING OUT OF REPLIES TO QUESTION No. 336

*Re : Lease of area in Sandur Taluk to a mining Company*

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ, — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ೩೩೬ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಈಗ ಅರ್ಧಗಂಟಿಯ ಕಾಲದ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ಶಮ್ಭು ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಪಡೆದ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಪಡೆಯವರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಯ ಮೇಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ೨೫ ಚದರ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಲೀಸ್ ಮೇಲೆ ಪಡೆದರೋ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇದರಲ್ಲಿ ಆವಲಂಬನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು, ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೇಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಾವು ಕೇಳಿದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವರ ಪ್ರಿಂಟೆಡ್ ಉತ್ತರದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಇದು ಫರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಪ್ಲಾಂಟೇ. ಇಲ್ಲವೇ ಪಿಗ್ ಐರನ್ ಪ್ಲಾಂಟೇ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಇದು ಪಿಗ್ ಐರನ್ ಪ್ಲಾಂಟು ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೌದು ಎಂತಲೇ ಇದೆ. ಅವರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನೀವುಗಳು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣಿಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮೈನಿಂಗ್ ಲೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮೈನಿಂಗ್ ಲೀಸನ್ನು ಆಗಿನ ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ

(ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಬಹುದು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ೨೯ ಚದುರ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಲೀಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರು. ನಿಜ ಯಾವ ತಾರೀಖು ಕೊಟ್ಟಿರು ಎನ್ನುವ ವಿವರ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಒಂದೆ ಒಡೆಯದೇ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಲೀಸ್‌ಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವಿಂದ ಅವರು ಲೀಸ್ ಪಡೆದರು ಆ ಪತ್ರಗಳು ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪೆರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಪ್ಲಾಂಟು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಭೂಮಿ ಪಡೆದು ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಪೆರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಪ್ಲಾಂಟು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಪಿಗ್ ಐರಸ್ ಪ್ಲಾಂಟು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾಜವಾದ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಸರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ಪೀಠಿಕೆಯಾಗಿ ಒಂದೆ ಇದ್ದ ಸರಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈಗ ೮-೯ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿಪರರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂದು ಇಂತಹ ಒಂದು ಹೊಸ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಹೊಸ ಸಮಾಜವಾದ ಪಕ್ಷದ ನೀತಿಯೇ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ೨೯ ಚದುರ ಮೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅದಿರನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಡೆಡ್ ರೆಂಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನಬಹುದು. ಇದು ಬೇರೆ ಮಾತು, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಚದುರ ಮೈಲಿಯೊಳಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅದಿರನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಬೇರೆಯಾವರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಅದಿರನ್ನು ಕೊಂಡೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ಬಹಳ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇದರ ಪುರಾವೆಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿವೆ. ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ತಯಾರ್ಥನೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋರ್ ಮಾಡಿರಲೇಬೇಕು ಲೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸರಕಾರದ್ದೇ ಆಗ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಿಗೂ ಹತ್ತು ಚದುರ ಮೈಲಿಗಳಿಗೆ ವೇಲ್ಡ್‌ಟು ಲೀಸ್ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಪೆರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಪ್ಲಾಂಟು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಿಬಂಧನೆ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಿತರಾದವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ತಯಾರಿರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಇದರ ಪರತ್ತುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರ. ಇದು ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಲೀಸನ್ನು ಮತ್ತೆ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಭಾವವನ್ನೂ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಲೀಸ್ ಮೇಲೆ ೨೯ ಚದುರ ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡದವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಕನ್‌ಸೆಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ತಾವು ಹಾಗೆ ಲೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಹತ್ತು ಚದುರ ಮೈಲಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಇರುವ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಯಾರು ಎಂದು ಶ್ರೀ ಆರುಮೋಗಂಧವರು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲೇ ಇದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರಗಳೂ ಹೀಗಿವೆ :

“SRI C. M. ARUMUGAM : How many members of Mr. Ghorpade's family are there as directors?”

SRI S. M. KRISHNA : There are a few.”

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕಂಪನಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಹಾರವಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಅಂತಂಕಗಳು ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಒಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕಂಪನಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ್ದು ಆಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರ ಬಹುದು. ಇವೊತ್ತು ಆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಸೊಂಡೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಪೇರ್ ಎಷ್ಟಿದೆ ಅವರ ಸಂಬಂಧಿ ಕರದ್ದು ಎಷ್ಟಿದೆ. ಗ್ವಾಲಿಯರ್ ಮತ್ತು ಬರೋಡ ಮಹಾರಾಜರಗಳದ್ದು ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ಇತರ ಯಾರದ್ದು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ೨೯ ಚದುರ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತಾವು ಬೇರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಪಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ತಮ್ಮ

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಇನ್‌ಪ್ಲಯನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಯುತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾರೆಂದರೆ ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಲಾರದು. ಈಗ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ೨೯ ಚದರ ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅದುವನ್ನು ತೆಗೆಯದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

SRI S. M. KRISHNA.—This is Half-a-hour Discussion. The Leader of the Opposition has been making certain allegations against the Finance Minister. It is already 13 Minutes past. I certainly would need 15 minutes at least equal time to refute whatever allegations he has made and clarify the doubts, if there are any. If he has raised fresh questions, I owe a duty to the House to clarify them.

MR. DEPUTY SPEAKER —The procedure is only half-an-hour time will be allotted. It Sri Devegowda takes 15 minutes for his statement, Sri Arumugham will be out. I think he is already out.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—It is an important matter

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ —ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತಾವು ರೆಫ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಡಿ. ತಮ್ಮ ಕೋಲೀಗಿ ಅನ್ನು ನಾವು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಬಹುದು. ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ, ಶಾಸಕರುಗಳೇ ಆಗಲೀ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೀರಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೀರಿ ಈ ಒಂದು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ತಾವು ತಮ್ಮ ಸಹೋದೋಗಿಯನ್ನು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೋಗಬೇಡಿ. ಈ ರೀತಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಅರಮುಗಂ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER —Sri Devegowda cannot call upon Sri Arumugham to speak. It is left to the chair. He should not arrogate to himself my powers. I wish to tell Sri Arumugham that I am not going to sit even one moment after 6-30 P. M. I have got my own other arrangements. So he should take only two to three minutes.

† SRI C. M. ARUMUGHAM (K. G. F.).—Mr. Deputy Speaker, Under the Mines and Mineral Development Act, 1957, it is the entral Government that has to fix this lease. This is a scheduled mine. Without the consent of the Centre, it is not possible for the State Government to lease or to issue a license for the mining operations. The lease that has been given to the Sandur Manganese Company is over 29 square miles. I submit that in 1948 the then Sandur Government issued a statement that the lease is over 37 square miles. But it has become 29 square miles when the lease period was renewed subsequently and this is against law. According to the Mining Lease Act, the maximum extent of lease should be only 10 square miles. According to the Act and Rules there under, one could be given 50 square miles in the initial stage up to the prospecting stage. But the moment you strikes the mineral, you must confine yourself to the 10 square mile limit. But this Sandur Manganese and Iron Ore Company

(Sri C. M. Arumugham)

is having all the 29 square miles. In fact, the then Government stated that the lease over 37 square miles was against rules. Even though rich ore is available in the entire 29 square miles, this Company is extracting ore from outside the lease area. There is an industry built by the Ex-Maharaja of Sandur. For that industry they have taken on lease 500 acre. The Sandur Manganese Co., is showing losses although it is making profits. The Company is showing losses to evade income-tax. The Company is maintaining a Public Relations Development Board.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Does it come under the Half-an-hour Discussion today?

SRI S. M. KRISHNA.—Does the alleged evasion of income-tax come within the purview of today's Half-an-hour Discussion?

SRI C. M. ARUMUGHAM.—For this Board every year they are paying Rs. 4 lakhs. The Board is indulging in politics. For politics they are paying Rs. 4 lakhs.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I am concerned with the scope of the discussion.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—The main purpose of this payment is to create supporters for the Maharaja.

SRI S. M. KRISHNA.—Where is the Maharaja?

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Once in 20 years the Company has to renew the lease. From 1904 they have renewed the lease period several times. But every time they have exceeded the limit of area fixed under the Act and Rules for exploitation. There are a few individuals in Mysore State who have violated the rule that the maximum extent of lease should be 10 square miles after the mineral deposit is explored. and they have got this lease in different names. When in the entire country only 10 sq. miles is given for lease, how is it that for this wonderful company you have given 28 sq. miles.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The hon. Member's time is over.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—With these words I conclude my speech.

†SRI S. M. KRISHNA (Minister for Industries) —Mr. Deputy Speaker, Sir, the Leader of the Opposition, my distinguished friend Sri Deve Gowda, has thought it proper to rise in half-an-hour discussion. My own impression was that Sri Deve Gowda wanted some more clarification on this particular lease granted in favour of a company and the condition which is attached to the lease agreement. In the course of his speech he has made certain wild allegations against Sri

Ghorpade, our Finance Minister. All these allegations have been made elsewhere also and they have been effectively replied to by the Finance Minister.

Let me make it very clear that this particular mining lease has a history and the history dates back to the year 1904 when the Belgian Company under the name of John Sandur Mining Company was established in 1904 and they had obtained a lease for 50 years over an area of 29 sq. miles. I am sure the present Finance Minister was not born in the year 1904. At that point of time the technical experts came to the conclusion that the lease area cannot be broken up and has to be given in its entirety to one party in view of the scattered nature of ore deposits. It is common knowledge that anyone who is familiar with mining operations will certainly not fail to see the logic that ore deposits would be found only in pockets and in the interest of systematic and organised mining in this particular case it was found proper to confine themselves to these 29 sq. miles. The lease itself could be renewed after 50 years. In the meanwhile it was converted into Sandur Manganese and Iron Ore Private Ltd. in 1956. They became the successors of the Belgian company. Sri Deve Gowda wanted to know when the lease period is going to expire. It is going to expire on 31st of December 1973 and is renewable at their option for a further period of 20 years.

One big question that has emerged in this debate is the condition that has been attached to the lease that has been granted to this company. I shall read the agreement.

“The lessee shall take steps to establish an electro-metallurgical industry including a ferro-manganese industry’ within a period that may be specified by the State Government. For this purpose the lessee shall prepare a scheme with a time table for its implementation and forward to the Government for approval.”

I may respectfully submit to the House that the condition that was imposed on the company was that they should set up an electro-metallurgical industry. Such an industry includes ferro-manganese, pig iron and a host of other products. In this connection, I should like to read the letter addressed by the Government of India to this company.

6-30 P.M.

“I am directed to refer to the above mentioned licence and your letters dated 15th June 1962 and 11th June 1962 on the subject quoted above and to say that enough capacity for ferromanganese has already been installed for meeting the internal demand in the country and even the

existing purchasers abroad are finding it difficult to market the abroad let alone internal consumption. On the contrary there is shortage of pig iron for meeting the internal consumption. In the circumstances it would be appreciated if you can utilise the entire capacity of your plant for the manufacture of pig iron. If this would necessitate an amendment in the terms of foreign collaboration negotiated or any other details regarding import of machinery etc., you may kindly revise the proposal accordingly and submit the same at an early date for further consideration of the Government indicating at the same time the annual capacity for production of foundry grade iron."

On the face of this letter, direction given by the Government of India which has the inherent right to this electro metallurgical industry, how does it lie in the mouth of the Leader of the Opposition to hurl this accusation against the Hon. Member of this House and to say that they have hoodwinked or gone beyond the scope of the agreement or violated the condition of the agreement? Let me go a step further and assure the Leader of the Opposition that this furnace is equipped to produce ferromanganese also within 48 hours if the Government of India or the Government of Mysore, whichever has to the power, impose that condition. Therefore, this company has machinery and equipment which is capable of producing ferro manganese or pig iron. So, Sir, on the face of this letter, I am afraid no more or less explanation is called for.

One other reference was made by the Leader of the Opposition regarding the Directors and they were very keen on knowing the names of the Directors. I will read out the names :

- |                       |                          |
|-----------------------|--------------------------|
| 1. Sri Y. R. Ghorpade | 6. Louis                 |
| 2. Rajagopal Tonkisan | 7. S.P.H. Byculla        |
| 3. Shahji Chatrapati  | 8. E. B. Desai           |
| 4. R. N. Deshmukh     | 9. E. C. Vydyia          |
| 5. Cooper, C. R.      | 10. Sushiladevi Ghorpade |

These are the persons who are the Directors. I am not going into the pedigree of directors; I do not know. I at least that these are very big names in the industrial world. The Hon. Leader of the Opposition Sri H. D. Deve Gowda made serious allegation that the Finance Minister has used his influence with the Government of Mysore and the Government of India. I do not know how weak was the Government which granted him this licence, so as to submit themselves to the pressures or influence that was brought about by the present Finance Minister. I can only speak for myself and for this Government. How can I speak for the Government which Sri Deve

Gowda was a party? Only he can speak of that Government. I can speak for this Government and I can speak who he joined this party. Why he joined this party is a matter of history now. He had the courage of conviction to join this party when it was fighting rock like reactionary forces. It is then that he came and not when we had taken over the Central Government or the State Government. Let us be fair to Sri Ghorpade. It is not a crime to be born in a ruler's family. You should appreciate his imagination, resourcefulness in trying to set up such an industry in this State. Today this industry earns foreign exchange; it gives employment to 300 or 400 youngmen in this country. When we invite outsiders to set up industries, should we blame a friend or a colleague or brother who has taken initiative to set up an industry? Is this the way the House should view about a person who has done so much to this country? Is not my hon. friend proud of this plant which has been built by our own engineers and technicians? So, Sir, I respectfully submit that there is no violation of any agreement. The plant has been serving a very useful national purpose. At the direction of the Government of India the company was made to produce pig iron. Under these circumstances there should not be any doubt.

SRI C. M. ARUMUGAM.—What about illegal extraction?

SRI S. M. KRISHNA.—There is no illegal extraction.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:—ತಾವು ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ ೨೯ ಚದರ ಮೈಲು ಏರಿಯಾ ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಆಮೇಲೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಫೆರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್‌ಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇಲ್ಲ. ಹೊರಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರೇ? ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವರು ಆ ಒಂದು ಪರತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಶೀಲಿಬಾಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. I want to know whether at the instance of the Government of India that condition was imposed. ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ದೇವೇಗೌಡರ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಮಣಿಯತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಅದರಿಂದ ಫೆರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರೇ? ಇನ್ನು ೨೯ ಚದರ ಮೈಲಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಓರ್ ಪರ್ಕೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎರಡನೆಯದು ಏನೆಂದರೆ, ಫೆರೋ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್‌ಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಪರತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದರೇ? ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಇವರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾನ್ಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅದಲ್ಲದೆ ಇವರು ಇವತ್ತು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಸಹ ಓರ್ ಪರ್ಕೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER:—I am afraid the hon. member is transgressing the scope of this Half-Hour Discussion.

SRI S. M. KRISHNA:—We are certainly going out of the scope. Are we going into the economics of this unit? We are now going into the capacity and all that. Is this a proper discussion? Not at all. It is a limited question pertaining to whether condition attached to mining lease was violated. The House must confine itself to this point.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಇದರಲ್ಲಿ ೨೯ ಚದುರ ಮೈಲಿಗಳೆಂದು ಏಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಇದೇನಾದರೂ ಗುತ್ತಿಗೆಯಾಗಿದೆಯೇ ? ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :—ಈ ಮೈನಿಂಗ್ ೨೯ ಚದುರ ಮೈಲಿಗಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಎಲೆಕ್ಟ್ರೀಕ್ ಮೆಟಲರ್ಜಿಕಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರು ಹಾಕುವ ಪರಶುಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ದಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಫೆರೊ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಹೊರಗಡೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಪಿಗ್ ಐರನ್ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದು ಪಾರ್ಟೀಜ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಯಾರೂ ಅವರನ್ನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಅವರು ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ನಾವು ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಡೇಟ್ ಕೇಳಿದರು. ಡೇಟ್, ಲೆಟರ್ ನಂಬರ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಂ. ಪಿಎಸ್ ೬೨೧ ೬/೧೩—೧೧—೧೯೬೨, ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದುದು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಗುರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು.

SRI S. M. KRISHNA :—Even if X Y or Z were to ask for a mining lease, this is the Agreement.

SRI H. D. EVEGOWDA :—Can the same concession be given to others ?

MR. DEPUTY SPEAKER :—Rule 49 (4) of the Rules of Procedure is very clear. It says :—

“There shall be no formal motion before the Assembly nor voting. The member who has given notice may make a short statement and the Minister concerned shall reply briefly. Any member who has previously intimated to the Speaker may be permitted to ask a question for the purpose of further elucidating any matter of fact.”

The whole thing is over. Following the spirit of the rule some latitude was given to ask for clarification. How can there be a debate on this ?

SRI C. M. ARUMUGAM :—Are there anybody—whether a company or individual owning more than 10 square miles of mining land ?

SRI S. M. KRISHNA :—I will subject myself to any question with reference to this unit and I will be able to justify this.



SRI C. M. ARUMUGAM :—What about renewal ?

SRI S. M. KRISHNA :—It is a hypothetical question.

SRI C. M. ARUMUGAM :—Sir, the Minister said that the lease period is upto December 1973. He was referring to Sri Ghorpade, who might have done service for the country. But he took the lease as a Raja or Maharaja.....

MR. SPEAKER :—I am concerned with the Rule. The House stands adjourned to meet tomorrow at 1 P.M.

*The House adjourned at Forty-five Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Friday, the 18th August 1972.*

---